

Tentoonstellingen

Nieuwe afdeling zoogdieren in Noordbrabants Natuurmuseum

vanaf 16 december 1987

Het kleinste dier in de nieuwe afdeling Zoogdieren van het Noordbrabants Natuurmuseum is de Dwergvleermuis, gewicht 3,5 tot 8 gram, de grootste is de Europese Bison of Wisent met een gewicht van 600 tot 800 kilo. Deze en zo'n veertig andere zoogdieren spelen de hoofdrollen in een nieuwe permanente tentoonstelling. Overeenkomst tussen deze opgezette dieren is, dat ze er uitzien alsof ze zó uit de zaal zullen weglopen.

Er zijn zes onderdelen: grote planteneters,

zoals het Edelhert, kleine planteneters, zoals de Muskusrat, grote en kleine vleeseters (Wolf, Steenmarter), insekteneters (Mol) en alleseters (Wild Zwijn). De meeste getoonde soorten komen nu óf kwamen vroeger in Nederland voor. Rond elke soort wordt in schema's, modellen, foto's en teksten de nodige informatie gegeven. Wat zijn nu de opvallende dingen in deze tentoonstelling?

Wisent

De Wisent, een enorme kolos, domineert de zaal. Hij is één van die grote grazers die, heel vroeger, het aanzien van de Europese bossen

bepaalden. In het Poolse Byalowiecza leeft nu de laatste kudde in halfwilde staat. Dank zij de algehele bescherming groeit hun aantal. De belangstelling van natuurbeschermers voor deze soort is groot, vanwege het belang van grootschalig natuurbeheer.

Levende Eekhoorns

Op een willekeurige boswandeling is de Eekhoorn veelal het meest waargenomen zoogdier (de huishond even buiten beschouwing gelaten). Iedereen heeft een zwak voor deze lenige pluimstaart. Pas sinds enkele jaren is het dier ook beschermd. De levende eekhoorns in de tentoonstelling zien er wel even anders uit. Het zijn Amerikaanse Grondeekhoorns, waarvan aan de westkant van Tilburg een grote groep in vrijheid leeft. Hoe ze daar kornen, en of dat wel goed gaat, dat wordt uit de doeken gedaan.

Bever

Komt de Bever weer terug in Nederland? Als het antwoord 'ja' is, dan komt de Biesbosch er wel heel anders uit te zien! Vanwege de actualiteit van dit onderwerp heeft ook deze dammenbouwer een plaatsje in de tentoonstelling gekregen.

Rekels en moeren

Weet iedereen nog wat rekels en moeren zijn? Mannetjes en vrouwtjes van wat het slimste zoogdier heet te zijn: de Vos. Is hij wel zo slim? Wat is zijn rol in de verspreiding van hondsdolheid? Hoe vangt een Vos een muis...? Zomaar wat vragen waar de tentoonstelling een antwoord op geeft. Zijn wat grotere familiegenoot de Wolf is trouwens ook van de partij.

De Das, een wegpiraat

In Nederland vallen veel Dassen ten prooi aan het snelverkeer. Nog belangrijker oorzaak van zijn achteruitgang is het (bij ruilverkaveling en wegeaanleg) verdwijnen van noodzakelijke landschapselementen, zoals heggen, houtwallen, bosjes. Verder veroorzaakt daling van de grondwaterstand óók nog eens voedselschaarste. De dassenpopulatie in Brabant is ondanks de achteruitgang nog een van de belangrijkste van ons land. Ter bescherming hiervan koopt de Stichting het Noordbrabants Landschap gebieden op met belangrijke dassenburchten. Deze en an-

dere maatregelen ten gunste van de Das komen in de tentoonstelling ter sprake.

Voor de kleintjes

Het Noordbrabants Natuurmuseum let er steeds meer op, dat ook de allerkleinste bezoekers zich amuseren. Met plaatjes en versjes over de tentoongestelde dieren is daar ook nu weer aan gedacht. Overigens, steeds meer verjaardagsfeestjes worden in het museum gevierd, met een speciale feest-speurtocht, tekenfilm, ijs én verrassing. Het museum hoopt met dit soort activiteiten ook het allernieuwste publiek voor de natuur te interesseren.

Het Noordbrabants Natuurmuseum, Spoorlaan 434, Tilburg (tegenover het station) is elke dag (behalve maandag) geopend van 10.00 uur tot 17.00 uur, en op zaterdag en zondag van 13.00 uur tot 17.00 uur.

Geologisch Museum Heerlen, Voskuilenweg 131, 6416 AJ Heerlen, 045 - 763 763.

Tentoonstelling 'Bruinkool, 20 miljoen jaar geschiedenis van een energiebron'

Van 1 oktober 1987 tot 4 maart 1988

Openingstijden: maandag tot en met vrijdag van 9.00 - 12.00 uur en 14.00 - 16.00 uur, feestdagen gesloten.

Vleeshal, Grote Markt, Haarlem

Tentoonstelling 'Zuid-Kennemerland Natuurlijk' / 'Mens en natuur tussen duinen en polders'

Van 26 maart 1988 tot en met 5 juni 1988

Op verschillende plaatsen in Zuid-Kennemerland zijn vanaf 1 maart tot in de zomer exposities te bezichtigen over natuur en landschap van Kennemerland. Een aantal hiervan rouleert. Lokaties en data van deze exposities worden vermeld in het programmaboekje van de Manifestatie 'Zuid-Kennemerland Natuurlijk' dat verkrijgbaar is bij het Coördinatiebureau Manifestatie Zuid-Kennemerland Natuurlijk, Nieuw Heiligland 11/13, 2011 EM Haarlem en wordt toegezonden na ontvangst van girobetaalkaart of bankbetaalcheque à f 2,50 (inclusief portokosten).

Deze manifestatie organiseert verder een Scholenproject, een excursieprogramma / fietsroutes, avonduitvoering 'Cultuur en Natuur' op 25 maart, 15 april en 21 mei om 20.15 uur in de kleine zaal van het Concertgebouw te Haarlem. Er wordt een 'Natuur-

kijkaart' verspreid met tekeningen van Ad Cameron en er wordt een boek gepresenteerd 'Zuid-Kennemerland Natuurlijk' geschreven door Jos Kluiters. Het verschijnt bij de uitgeverij Schuyt & Co. te Haarlem.

Zoölogisch Museum, Plantage Middenlaan 53, 1000 HC Amsterdam, 020 - 5 255 422.

Tentoonstelling 'Het Groote Museum' (via hoofdingang van 'Artis')

Van 11 maart 1988 tot en met 11 juli 1988.

Openingstijden: dinsdags tot en met vrijdags en zondag van 9.00 uur tot 17.00 uur.

Foto's van Wijnanda Deroo.

Milieu Educatie Centrum, Gennepeweg 145, 5644 RS Eindhoven, 040 - 526 665.

Tentoonstelling 'Aap? Mens'

(in samenwerking Rijksmuseum van Natuurlijke Historie, Leiden).

Van 7 februari 1988 tot en met 29 mei 1988.

Openingstijden: maandag tot en met vrijdag van 13.30 uur tot 17.00 uur en zondag van 14.00 uur tot 17.00 uur.

Gratis toegang. Groepen kunnen op afspraak ook 's morgens terecht.

Natuurmuseum Nijmegen, Gerard Noodtstraat 21, 6511 SV Nijmegen, 080 - 3 551 615.

Tentoonstelling 'Zespoten in de achtertuin' (over insectenleven in eigen omgeving)

Van 6 maart 1988 tot en met 17 juli 1988.

Openingstijden: maandag tot en met vrijdag van 10.30 uur tot 17.00 uur, zondag van 13.00 uur tot 17.00 uur, zaterdags gesloten.

Entréeprjs: volwassenen f 2,-, 65+ en kinderen f 1,- groepen op afspraak f 0,50 per persoon, museumjaarkaart/CJP: gratis.

Biesboschbezoekerscentrum, Baanhoekweg 53, 3313 LE Dordrecht, 01840 - 18 047 (ten oosten van Dordrecht, bereikbaar via de rondweg Dordrecht-Papendrecht of buslijn 4 naar De Staart).

Wisselexpositie 'Sporen in de Natuur'

Van 16 januari tot en met 10 april 1988.

Wisselexpositie 'Kijken met je handen' (tentoonstelling gericht op de jonge natuuronderzoeker).

Van 16 april 1988 tot en met 26 juni 1988.

Wisselexpositie 'Aap? Mens'

(in samenwerking met het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie, Leiden).

Van 2 juli 1988 tot en met 12 december 1988.

Wisselexpositie 'Nederland uit water'

(in samenwerking met het Rijksmuseum van Geologie en Mineralogie, Leiden).

Vanaf 7 december 1988.

Openingstijden: november tot en met april: dinsdag tot en met zondag van 9.00 uur tot 17.00 uur, in mei dinsdag tot en met zondag van 9.00 uur tot 17.30 uur.

Toegang gratis.

Bovendien op de zondagen 7 februari, 6 maart en 3 april 1988 diapresentaties over respectievelijk 'Kruiden langs de paden', 'Kruiden in de rietruigte' en 'Kruiden in de griend' door Bram Snelders. Aanvang 14.00 uur, toegang gratis.

Natuurmuseum, Kleine Oosterstraat 12, 9101 KK Dokkum, 05190 - 7318.

Dit museum staat ten dienste van directeuren en leerkrachten van het basis- en voortgezet onderwijs.

Tentoonstellingen, wandelingen, excursies, lessen bij diorama's, uitleen van vogels, verschillende uitgaven verkrijgbaar (onder meer 'Praktikum biologie, natuurkunde en milieu-beheer' door R. Struyk & V. van Laar, '65 museums yn Fryslân' (Friestalig boekje over musea in Friesland) en vele andere uitgaven, vooral op natuur-educatief gebied.

Educatief medewerker/beheer is de heer J. de Vries.

Museon, Stadhouderslaan 41, 2517 HV 's-Gravenhage, 070 - 514 181.

De afdeling Biologie van het Museon organiseert nog twee lezingen op zondagmiddagen om 14.00 uur en 15.00 uur:

27 maart 1988 'De geschiedenis van de zoogdieren' (drs. A. Oosterbaan).

24 april 1988 'Vroege mensachtigen' (drs. A.L. van Berge Henegouwen).

Op dinsdagavond 23 februari 1988 start de cursus 'Vogelgeluiden' in samenwerking met de Haagse Vogelbeschermingsvereniging.

Aanvang 20.00 uur, kosten van drie avonden (23 februari, 8 maart en 22 maart) f 35,- (f 25,- voor de leden van de Haagse Vogelbescherming). Aanmelding is mogelijk door storting op postgiro 2 718 486 ten name van de Vereniging voor Vogelbescherming 's-Gravenhage en Omstreken' afdeling excursies, Den Haag, onder vermelding van 'cursus vogelgeluiden'.

Mammoethaby uit Rusland

Eind 1987 werd in het 'Biochron', het grote museum van het Noorder Dierenpark te Emmen, 'Dima' geplaatst.

Het Noorder Dierenpark is natuurlijk zeer verguld met deze aanwinst.

Het 'Biochron' is de enige plaats ter wereld waar een uiterst natuurgetrouwe replica van dit beroemde baby-mammoetje te bewonderen is. De echte Dima ligt opgeborgen in het Zoölogisch Instituut van Leningrad, waar alleen enkele uitverkoren wetenschappers zich in alle rust over haar kunnen buigen.

Dima kwam in het bezit van het park door de directe bemiddeling van partijleider Gorbatsjov.

In het 'biochron' is bovendien een grote mammoetschedel te vinden, evenals tanden, kiezen, botten, een stuk mammoethuid en een pluk mammoethaar.

Ter gelegenheid van de komst van Dima heeft het Noorder Dierenpark een speciaal boekje uitgegeven over mammoeten. Dit boekje, waarin ook een grote poster zit, geeft een levensecht beeld van de behaarde olifanten uit de IJstijd, die eens ook Nederland in groten getale bevolkt hebben.

Het is geschreven door de heer drs. H. Hiddingh, paleobioloog van het Noorder Dierenpark en het is te bestellen door f 8,75 (inclusief portokosten) over te maken op gironummer 927 586 ten name van Noorder Dierenpark onder vermelding van: Zoo Informatie 'Mammoeten'. In het park kost het f 5,75.

Mocht u meer informatie willen over het baby-mammoetje Dima of over het boekje 'Mammoeten', dan kunt u bellen: 05910 - 18 800 (tijdens kantooruren!).

Foto linksboven:

Informatiebrochure 'Mammoeten' van het Noorder Dierenpark.

Foto onder:

Bijbehorende poster die een levensecht beeld van de behaarde olifanten laat zien.

